

De SleutelbrΩg

vrijzinnig humanistisch tijdschrift | regio Brugge

Driemaandelijks tijdschrift | jaargang 13 NR 2

APRIL - MEI - JUNI 2015

AFGIFTEKANTOOR Gent X - P309626

AFZENDADRES Beenhouwersstraat 1-3 8000 Brugge
v.u. William Pharasyn Jeruzalemstraat 12 8000 Brugge

de mens.nu
is vrijzinnig humanistisch

- 04 Johan Keirse ontvangt De Prijs
voor Vrijzinnige Actie
- 05 Themadossier Levensende
- 19 Brugs en vrijzinnig: Maité Doossche

Inhoud

- 03** **Edito** Goe bezig
-
- 04** **Actueel** Raymond Maeckelberghe Foundation
-
- 05** **Themadossier** Levensende: Deel 1 -
Euthanasie: een persoonlijke getuigenis
-
- Aankondigingen**
- 07** Symposium 2 jaar LEIF-West-Vlaanderen
- 08** Lopen voor LEIF
- 08** Oproep: vrijwilligers gezocht
-
- Nieuws**
- 09** uit de verenigingen - HWV OVM
- 11** uit de vrijzinnige gemeenschap
(West-) Vlaanderen
- 16** uit de verenigingen - Vrienden van het GO
- 20** uit het huisvandeMens
-
- 12** **Waar naartoe**
-
- 14** **Opiniestuk** Johan Braeckman over
Charlie Hebdo, religieus radicalisme en
humanistische waarden
-
- 17** **Het vrijzinnig centrum in woord en beeld**
Nieuwjaarsreceptie
-
- 18** **Poëziewedstrijd van het Levenshuis CGSO
& LEIF West-Vlaanderen**
-
- 19** **Brugs & Vrijzinning**
-
- 21** **huisvandeMens**
-
- 22** **Samenleven**
-
- 24** **De Vrijzinnige telefoongids**

Colofon

De Sleutelbrug

ALGEMEEN

De Sleutelbrug is een contact-, informatie en actieblad van het Vrijzinnig Centrum Brugge De Sleutelbrug. De inhoud ervan wordt grotendeels bepaald door bijdragen van lezers en publicaties van de Brugse vrijzinnige verenigingen.

Ondertekende artikels die in de De Sleutelbrug worden opgenomen drukken niet noodzakelijk het standpunt uit van de Vrijzinnige Gemeenschap. De redactie eigent zich het recht toe ingezonden artikels of lezersbrieven in te korten of de publicatie ervan eventueel te weigeren. Deze uitgave wordt mede mogelijk gemaakt door de steun van de Instelling Morele Dienstverlening West-Vlaanderen.

Ons tijdschrift wordt gedrukt op ecologisch verantwoord papier, waarmee de redactie een duidelijk engagement naar meer duurzaamheid levert. Dit papier bestaat uit gerecycleerd papier en uit FSC zuivere vezel. De Forest Stewardship Council, die dit papier het streng gecontroleerd FSC keurmerk heeft gegeven, streeft naar een wereldwijd verantwoord bosbeheer.

CORRESPONDENTIE

Op- en aanmerkingen, lezersbrieven, artikels en bijdragen kunnen overgemaakt worden aan:

William Pharasyn • verantwoordelijke uitgever

Jeruzalemstraat 12 • 8000 Brugge

E info@vrijzinnigbrugge.be

KERNREDACTIE

Johan Ackaert, Jo Debruyne, Dicky Antoine, William Pharasyn met de medewerking van Lieve De Cuyper, communicatieverantwoordelijke Vrijzinnige Gemeenschap West-Vlaanderen

BERICHT AAN DE LEZERS

Uw persoonlijke gegevens worden, behoudens bezwaar van uw kant, opgenomen in een bestand dat beheerd wordt door het huisvandeMens (pcmd), Jeruzalemstraat 51 te 8000 Brugge. Ze worden uitsluitend gebruikt om u verder te informeren over de activiteiten van de diverse vrijzinnige verenigingen. Overeenkomstig de wet tot bescherming van de persoonlijke levens sfeer met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (08/12/92) kunnen wij u op eenvoudig verzoek kennis geven van uw gegevens in ons bestand, ze eventueel corrigeren of verwijderen.

www.facebook.com/groups/VCDDeSleutelbrug

WENST U ZICH KOSTELOOS TE ABONNEREN OP ONS TIJDSCHRIFT?

Stuur een mail naar info@vrijzinnigbrugge.be met uw naam, adres en email adres. U krijgt het tijdschrift dan driemaandelijks in uw bus.

Wenst u zich te abonneren op de 3-wekelijkse nieuwsbrief van vrijzinnig West-Vlaanderen?

Surf dan naar www.vrijzinnigwestvlaanderen.be of stuur een mail met uw naam, adres en email adres naar:

lieve.decuyper@demens.nu.

VERHUIST U BINNENKORT?

Als u in de nabije toekomst van plan bent te verhuizen, laat ons dan uw nieuw adres weten. Zo blijft u op de hoogte van Vrijzinnig Brugge.

WILLIAM PHARASYN
voorzitter VC Brugge

beste vrienden

Voilà, 2015 is gestart. Ik hoop dat het een schitterend jaar voor je wordt. Bij opmaak van ons vorig nummer stelden we ons vragen omtrent mogelijke reacties op het interview met de bisschop van Brugge, klaarblijkelijk ongegrond want we kregen enkel positieve reacties. Bedankt hiervoor maar ook als je het niet eens bent met wat wij schrijven, mag je het ons laten weten.

Als ik dit schrijf, kom ik net terug van de mooie tentoonstelling rond WO I in de stadshallen van Brugge. Inderdaad, 100 jaar geleden woedde WO I, enkele decennia later WO II. Nog een paar decennia later, Vietnam, en dan de oorlog in de Balkan, de invasie in Irak, Syrië, Oekraïne, ... En dan vergeet ik nog de talloze burgeroorlogen overal ter wereld. Ze hebben enkele dingen gemeen: de precieze reden is op termijn voor niemand nog echt duidelijk, er vallen altijd onschuldige slachtoffers en er zijn altijd gewetenloze regelrechte schurken die er grof geld aan verdienen.

Ik zal het niet hebben over religie en oorlog, daar lees je verder in dit nummer meer over maar ik wil het wel even hebben over de verantwoordelijken en hun motivatie. De motieven om een oorlog te starten zijn legio en zeer divers. Er komen vele politieke en economische aspecten bij kijken. Een oorlog kan de prijzen van grondstoffen beïnvloeden, kan regeringen in landen wijzigen, wat dan weer goed is voor de ene en slecht voor de anderen. Maar bij de sociale aspecten, de gevolgen voor de bevolking,

staat men nooit stil. Dat is alleen goed voor onze dagelijkse portie gruwel in het journaal of voor een emotioneel stukje in één of ander duidingprogramma. Een oorlog is voor de burger bevolking nooit goed. De ergste slachtoffers zijn zij die er niets mee te maken hebben, die het in de meeste gevallen al niet goed hebben en dan terugvallen op hulp uit het buitenland. In het ergste geval hebben ze gewoonweg niets meer en is er geen enkele camera ploeg die hun lijden in beeld heeft kunnen brengen.

Telkens ik beelden zie van huilende, dakloze mensen, van dode kinderen, van verwoeste steden, als het nu 100 jaar geleden gebeurd is of gisteren, word ik kwaad. Het is fundamenteel onrechtvaardig en laf dat het falen van systemen of van de politiek of economisch verantwoordelijken leidt tot het

sterven van mensen en tot het verwoesten van duizenden levens. Het is fundamenteel immoreel dat politieke of economische wijzigingen op de kap van onschuldigen moeten tot stand komen.

Mag ik als mens anno 2015 verwachten dat regeringsleiders lessen trekken uit het verleden en niet alleen enkele maanden voor er verkiezingen zijn of bij een herdenking van 100 jaar WO I aan hun bevolking denken? Of ben ik nu naïef?

Veel leesplezier!

Uw reacties op ons tijdschrift zijn altijd welkom op info@vrijzinnigbrugge.be.

actueel

Raymond Maeckelberghe Foundation Johan Keirse ontvangt De Prijs voor Vrijzinnige Actie

Op 29 november 2014 werden in het Provinciaal Hof te Brugge de tweejaarlijkse prijzen Raymond Maeckelberghe Foundation uitgereikt, met name De Prijs voor het Vrije Denken en De Prijs voor Vrijzinnige Actie. De Prijs voor het Vrije Denken ging naar schrijfster Anne Provoost.

De Prijs voor Vrijzinnige Actie, toegekend aan een persoon, instelling of vereniging die zich door zijn of haar activiteiten bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt bij het uitdragen van het vrijzinnig gedachtegoed, ging naar Oostkampenaar Johan Keirse.

Johan, ook in de Brugse middens zeer goed gekend, komt uit een streng katholiek gezin, en heeft in zijn prille tienerjaren de keuze gemaakt vrij te willen denken, wars van vooroordelen en dogma's. Hij heeft toen ook het katholiek geloof de rug toegekeerd en heeft zich in de jaren die volgden steeds verder geëngageerd in diverse vrijzinnige organisaties.

Een korte bloemlezing: in 2005 werd hij bestuurslid van HWV West-Vlaanderen, in 2008 lid van het dagelijks bestuur van het HWV West-Vlaanderen en in 2009 bestuurslid van het HWV Nationaal (waarvan hij dit jaar de ondervoorzitter is geworden). En ook in Oostkamp engageerde Johan zich. Zo werd hij in 1999 voorzitter van de Oudervereniging Voor de Moraal in Oostkamp, een functie die hij nog steeds invult. Op lokaal vlak start hij in 2003 samen met Jeannette Vandommele de eerste morele dienstverlening op in de Wieke in Oostkamp. In 2004 was hij, samen met een tiental anderen, medeoprichter van het Vrijzinnig Centrum De Molensteen in Oostkamp. Waar hij achtereenvolgend verschillende functies bekleed en momenteel ondervoorzitter is. Tussendoor heeft Johan zich ook in de lokale Oostkampse politiek gemengd als AGALEV gemeenteraadslid van 2001 tot 2006.

In zijn laudatio omschreef Luc Proot Johan als een overtuigd pluralist, iemand die ruimte maakt voor het waarderen van verschillen, ook als die verschillen aanleiding geven tot moeilijk op te lossen conflicten. Maar evenzeer een doener, iemand die niet te beroerd is de zaal voor een activiteit klaar te zetten, of flyers te versturen. Luc Proot zei volkomen terecht dat de Raymond Maeckelberghe Foundation met de toekenning van de Prijs voor Vrijzinnige Actie aan Johan Keirse ook de talloze andere minder bekende vrijwilligers die meewerken aan de verspreiding van het vrijzinnig gedachtegoed in de bloemtjes zet. Johan zelf bedankte naast de mensen waarmee hij in al die jaren heeft mogen samenwerken, zowel lokaal als nationaal, bovenal zijn vrouw en zoon voor de jarenlange steun. Want zonder hen had hij ook zijn engamenten niet kunnen waarmaken.

Johan is, om het met de woorden van Luc Proot te verwoorden, een laureaat die de prijs dubbel en dik verdient.

Nogmaals proficiat Johan.

Levenseinde

Deel 1 - Euthanasie: een persoonlijke getuigenis

Dit is het verhaal van Kevin Chalmet, brandweerman in hart en nieren. Ik leer hem kennen in de winter van 2013. Hij is een jonge dertiger als in 2009 een zeldzame hersentumor bij hem wordt vastgesteld. Samen met zijn partner Nathalie gaat hij de strijd aan maar na de eerste operatie begint hij aan helse hoofdpijnen te lijden. Hij beschrijft de hoofdpijn als *“migraine maar dan 10 keer erger en dit gedurende meerdere uren per dag, 7 dagen op 7”*. Toen hij mij zijn geschiedenis vertelde had hij voor zichzelf al uitgemaakt dat hij zou kiezen voor euthanasie als mocht blijken dat zijn situatie hopeloos zou worden. Hij had geen zin om afhankelijk van iedereen te eindigen. Het verwonderde mij dat een jonge man al zo ver stond in zijn denken over leven en dood maar ik moet toegeven dat het voor mij de eerste maal was dat ik in de praktijk geconfronteerd werd met ‘actief sterven’. Het verschil tussen erover horen praten en discussiëren, en iemand leren kennen die er moet, maar ook wil mee omgaan, werd mij opeens duidelijk.

In de tijd die daarop volgt, verbetert zijn situatie niet. Dokters en chirurgen vinden geen oplossing, zware medicijnen blijken geen oplossing te bieden. In juli 2014 volgt een zoveelste operatie in het UZ Gent. Tot dan toe was Kevin altijd een optimist geweest, iemand die zeer bewust met zijn situatie omgaat, niets verbloemend maar ook niet zwartgallig. Enig cynisme was hem eveneens niet vreemd. Ik bewonderde en respecteerde hem daarvoor. Ondanks zijn zwaard van Damocles, blijft

hij optimist en vooral, hij blijft een steun voor zijn omgeving, voor zijn partner en voor zijn collega's op het werk. Zijn job als brandweerman kan hij niet meer uitvoeren maar hij schrijft rapporten, handleidingen, volgt van dichtbij wat er gebeurt want ook zijn partner Nathalie is ondertussen een beroeps-carrière als brandweervrouw gestart. Maar tijdens zijn verblijf in het UZ in de zomer van 2014, voel ik dat er iets veranderd is. De operatie brengt geen beterschap. Het besef is er dat het zo niet verder kan. Waar tot dan toe niet over gesproken wordt maar wel leeft, wordt werkelijkheid.

Op dinsdag 12 augustus ontvang ik een sms van hem: *“Heb jij het telefoonnummer van LEIF? Ik wil ze even spreken ... Gr K”*. De drie puntjes maken alles duidelijk: hij heeft samen met Nathalie de belangrijkste beslissing van zijn leven genomen, het is genoeg geweest. Die avond spreken we mekaar. Het is een intens gesprek. Hij zal zijn aanvraag tot euthanasie indienen. In het gesprek ervaar ik zowel verdriet maar ook aanvaarding. Omdat het moet. Uit zijn woorden, uit de toon die hij gebruikt, besef ik dat er samen met zijn beslissing een last van zijn schouders is gevallen. De laatste fase is ingezet. In de tijd die volgt, toont Kevin zich de sterkste binnen zijn familie en vriendenkring. Hij bereidt alles zelf tot in de puntjes voor: zijn afscheid, de notaris, rouwbrief, begrafenisondernemer, ...

Rock N' Roll Souls

Op zaterdag 11 oktober laat hij weten dat het derde advies in de procedure om euthanasie te krijgen, positief is. Het is een opluchting voor hem. Dat is Kevin. Het verlangen naar het einde van de pijn is sterk. Iemand van LEIF vertelt me dat je dit veel tegenkomt bij mensen die pijn hebben en een aanvraag tot euthanasie hebben gedaan. De drang naar het einde, naar de verlossing. Ik heb nooit goed geweten hoe ik hierop moet reageren. Moet ik blij zijn voor hem of droevig omdat het afscheid dichterbij komt. Maar misschien ben ik op dat ogenblik egoïstisch en moet ik alleen aan hem denken. Ik heb hem toen gevraagd of hij zeker is van zijn beslissing. Hij antwoordt daar zo resoluut op dat ik het dan pas te volle besef: dit is zijn keuze, er is geen alternatief. Mijn verdriet moet op de tweede plaats komen. Het is Kevin die zal sterven en die er morgen niet meer zal zijn. Ik zal er de volgende dag nog zijn. Van dan af besef ik dat ik aan hem moet denken en voor hem moet zorgen, en niet andersom.

Op vrijdag 17 oktober nemen we nog deel aan de Sleutelquiz in het Vrijzinnig Centrum. Het wordt een toffe avond, we amuseren ons over onze onkunde over sommige onderwerpen en even lijkt de werkelijkheid ver weg maar naar het einde van de avond, slaat de hoofdpijn toe en worden we opnieuw met de realiteit geconfronteerd.

Kort daarna belt hij mij op. Hij zit in de wagen met Nathalie en heeft zonet de datum van zijn euthanasie vast gelegd: woensdag 12 november, 9 uur 's morgens.

De dag ervoor, 11 november, verschijnt een interview met hem in enkele dagbladen waarin hij zijn verhaal doet en uitlegt waarom hij voor euthanasie gekozen heeft. Iedereen die het leest, is onder de indruk van de openheid waarmee Kevin over sterven spreekt maar ook van zijn ingesteldheid. Het is ook daarom dat ik voor die foto van Kevin gekozen heb voor dit artikel. Ze toont hoe hij volgens mij was maar ook hoe ik hem wil herinneren: niet als iemand die veel te vroeg gaat sterven (want daar was hij klaar voor) maar als iemand die er in geslaagd is om berusting en aanvaarding te bereiken. De blik in

zijn ogen is een combinatie van gevoelens die ik nog altijd niet begrijp maar er straalt rust uit zijn ogen. Zen.

Die dag zet hij ook nog een bericht op Facebook: "morgen stop ik met roken". Dat was Kevin, ten voeten uit. 's Avonds spreken we nog even af, het wordt een rustig gesprek. Ik begrijp nu nog altijd niet hoe iemand er in slaagt om zo evenwichtig en rustig te zijn wetende dat hij er morgen omstreeks dezelfde tijd niet meer zal zijn.

We spreken af om de ochtend van 12 november om 8 uur samen te komen bij hem thuis voor een ontbijt met de ouders, zijn zus en de dichte vrienden. Het wordt een onwezenlijk, zeer emotioneel maar intens laatste uur. Er wordt gehuild maar ook gelachen, ook door Kevin. Herr Seele, een vriend van Kevin en Nathalie, is aanwezig en maakt stilzwijgend schetsen van het gebeuren. Hij is als het koor in de oude Griekse tragedies, beschouwend aanwezig op de achtergrond. Voor zijn ouders moet dit zeer moeilijk zijn, zij hebben immers jaren geleden een dochter verloren door kanker. Voor Nathalie moet dit laatste uur onwezenlijk zijn, zij zorgt dat iedereen koffie of thee heeft om toch maar bezig te zijn. Ik leer mensen kennen die ik tot dan toe niet gezien heb en ik weet dat het een band zal zijn voor het leven. Eén blik als je mekaar binnen een maand of een jaar zal tegenkomen, zal volstaan. Er is één iemand die niet huilt en dat is Kevin. Wat er echt in zijn hoofd omgaat, weet ik niet maar ik ben er gerust in: dit is wat hij wil, hij heeft hier lang over nagedacht en is in zijn denken verder geraakt dan wie ook. Het is goed. Wat eigenaardig om dat te denken maar het is zo.

Om 9u15 komt de LEIFarts binnen samen met een verpleegster. Hij legt uit wat er zal gebeuren: sereen, duidelijk, zeer menselijk. Zijn woorden brengen rust. Kevin heeft even de kamer verlaten. Als hij terug binnenkomt, neemt hij van iedereen afscheid. Zijn blik is niet triest. Een laatste omhelzing voor iedereen, knuffels, zoenen, tranen. We verlaten de kamer, het laatste moment is voor hem en zijn Nathalie.

Een tijdje later komt de verpleegster naar ons en zegt dat we mogen terugkeren. Kevin is overleden.

Enkele nabeschouwingen:

Over euthanasie zijn de meningen verdeeld. Ze zullen dat altijd blijven omdat het een probleem behandelt waarover spreken moeilijk blijft. We spreken immers over het grootste probleem waarmee een mens geconfronteerd kan worden en de moeilijkste beslissing die iemand ooit moet nemen. Met de wetenschap dat je leven ten einde is kunnen sommige mensen, zoals Kevin, moedig omgaan. Anderen kiezen een andere oplossing of kiezen niet. Het is wat het is. Oordeel hier niet over, wees respectvol en nederig.

“Je moet kunnen afscheid nemen van het leven vooraleer het leven afscheid neemt van jou”. Het is één van de vele gedachten die in de laatste week van het leven van Kevin gepasseerd zijn. Bewust afscheid nemen van het leven is een kunst waar wij die achterblijven getuige van mogen zijn, vanuit ons standpunt, vanuit onze beleving maar het is alleen de persoon die het doet, die weet wat het voor hem betekent en waarom hij het doet. Wij moeten dit alleen respecteren, we kunnen er uit leren, we kunnen er mee akkoord gaan of niet maar we mogen niet oordelen. Niemand heeft het recht om vanuit zijn overtuiging te oordelen over de manier waarop iemand wenst te sterven. Want morgen zijn wij er nog en de persoon in kwestie niet. Dat laatste recht moet je een mens gunnen.

Kevin heeft geoordeeld dat vanuit zijn visie, zijn vrijzinnige overtuiging, zijn leven niet genoeg waarde meer had. Zijn toekomst was voor hem niet langer wat hij ervan verwachtte. Hij heeft gekozen voor een waardig levenseinde. Vanuit zijn humanistische visie was dit een logische keuze maar ze blijft moeilijk. Ook voor de familie en vrienden die achterblijven maar zij moeten in de eerste plaats denken aan diegene die er morgen niet meer zal zijn. Zijn of haar keuze moet primeren. Dit is wat ik van Kevin heb mogen leren en ik ben hem hier zo dankbaar voor alhoewel ik hem nog elke dag mis. Hij was de meest vrijzinnige, humanistische mens die ik tot nu toe heb mogen kennen.

Euthanasie komt uit de Griekse taal: de goede dood. Kevins dood was hard maar tegelijkertijd mooi. Hij is gestorven op een tijdstip dat hij samen met zijn Nathalie gekozen heeft. Alles was voorbereid, alles wat moest gedaan worden, was gedaan. Hij is gestorven in de armen van de voor hem liefste persoon ter wereld die er tot het laatste moment voor hem was. Als je dan toch moet gaan, als er geen hoop meer is, is dit een mooie manier om afscheid te nemen. Maar het blijft dubbel en moeilijk.

Mijn oprechte dank en waardering naar iedereen die Kevins laatste wensen mogelijk heeft gemaakt.

Met dank aan Pieter Maes voor de foto.

WILLIAM PHARASYN

AANKONDIGINGEN

Symposium 2 jaar LEIF West-Vlaanderen Thema: 'Euthanasie bij niet-terminale patiënten'

Donderdag 18 juni 2015

Provinciaal Hof
Markt 3, Brugge

Programma

- 19u30 - 20u00** Onthaal
- 20u00 - 20u15** Verwelcoming en introductie 2 jaar LEIF West-Vlaanderen - André Van Nieuwerkerke, voorzitter LEIF West-Vlaanderen
- 20u15 - 20u30** Psychisch lijden bij de geriatrische patiënt aan het einde van het leven - dr. Ann Vandenbroucke, geriater AZ Damiaan Oostende
- 20u30 - 20u45** Euthanasie bij psychisch lijden - dr. Lieve Thienpont, psychiater en cliëntgerichte therapeut, LEIFarts, voorzitter vzw Vonkel, LEIFpunt Gent
- 20u45 - 21u00** Aanhoudend en ondraaglijk lijden dat niet kan gelenigd worden bij niet-terminale patiënten: een kwalitatieve studie - dr. Luc Proot, chirurg en coördinerend LEIFarts West-Vlaanderen
- 21u00 - 21u30** Panelgesprek met dr. Ann Vandenbroucke, dr. Lieve Thienpont, dr. Luc Proot en prof. dr. Wim Distelmans - moderator: dr. Frank Declercq, huisarts en coördinerend LEIFarts Oostende
- 21u30 - 21u45** Het LevensEinde InformatieForum (LEIF) - Prof. dr. Wim Distelmans, titularis leerstoel Waardig LevensEinde van deMens.nu aan de VUB en voorzitter LEIF
- 21u45** Receptie: uitnodiging door André Van Nieuwerkerke

Info inschrijvingen

www.levenshuis.be/leif

LEIF West-Vlaanderen Lopen voor LEIF

LOPERS GEZOCHT VOOR DE MIDZOMERRUN EN DE KERSTLOOP TE BRUGGE!

In 2013 en 2014 liepen een aantal sportievelingen speciaal voor LEIF West-Vlaanderen de kerstloop in Brugge mee. In 2015 zoeken wij opnieuw lopers! En veel! Voor 2 loopwedstrijden! Immers, dit jaar is LEIF West-Vlaanderen officieel 1 van de goede doelen van de kerstloop en ook van de midzomerrun, die in handen is van dezelfde organisator! Op woensdag 8 juli gaat de midzomerrun door met vertrek op de skeelerpiste van het Jan Breydelstadion te Sint-Andries Brugge om 21u30. Er wordt 6 of 13 km gelopen, vanaf de site Jan Breydel naar het Brugse stadscentrum en terug. Op vrijdag 11 december gaat de kerstloop door, 6 km of 10 km door een feestverlichte stad. De start is om 20u op de Markt.

Info: www1.lopenvoorhetgoededoel.be

Wie LEIF wenst te steunen en meer zichtbaarheid te geven: trek dus die loopschoenen aan en doe mee!

Ben je kandidaat om te lopen voor LEIF, hetzij de midzomerrun, hetzij de kerstloop of allebei, meld je dan aan bij Lieve De Cuyper op het mailadres lieve.decuypere@demens.nu en geef je naam, de wedstrijd(en), het aantal km en je geboortedatum door. Je hoeft als loper voor LEIF zelf niet in te schrijven voor deze wedstrijden, we schrijven de lopers als groep in en betalen ook de deelnamekost voor de groep aan de organisator. Elke LEIFloper dient zijn inschrijvingsgeld te storten op de rekening van LEIF West-Vlaanderen. De nor-

male deelnamekost aan de kerstloop is dit jaar 15 euro pp. LEIFlopers betalen 3 euro minder, dus 12 euro. Voor de midzomerrun: de normale inschrijvingskost voor de 13 km is 16 euro en voor de 6 km 12 euro. LEIFlopers betalen 13 euro voor de 13 km en 9 euro voor de 6 km.

SPONSORS GEZOCHT!

De organisator van de midzomerrun en de kerstloop zoekt elk jaar sponsors. We hopen enkele sponsors te kunnen aanreiken. Van het sponsorgeld dat LEIF-sympathisanten inbrengen vloeit 50% terug naar LEIF West-Vlaanderen. Bij de midzomerrun zijn formules van 750-1500 en 3000 euro mogelijk. Bij de kerstloop formules van 1000-2000-4000 euro, het plaatsen van een advertentie in de publiciteitskrant (min 120 euro, max 600 euro), huur van een box (voor groepen van minstens 10 leden, 27 euro per deelnemer) of een expostand (400 euro) in de beurszalen. De sponsordossiers kan je opvragen bij lieve.decuypere@demens.nu.

HELPEDE HANDEN GEZOCHT!

De organisator van de kerstloop zoekt elk jaar veel helpende handen om het event in goede banen te leiden. Hij rekent voor een stuk op mensen vanuit de goede doelen, dus wij hopen ook hier een aantal mensen te kunnen aanreiken! Je hiervoor kandidaat stellen en een opdrachtenlijst bekomen kan bij lieve.decuypere@demens.nu.

OPROEP - Vrijwilligers gezocht voor permanente tentoonstelling poëziewedstrijd Levenshuis

Na het slotevent van de poëziewedstrijd Levenshuis op vrijdag 24 april in het Provinciaal Hof in Brugge loopt vanaf zaterdag 25 april tot donderdag 30 april de tentoonstelling van de winnende gedichten en bijhorende kunstwerken van Peter Jonckheere. Tijdens de tentoonstelling worden er ook dichtbundels en postkaarten met gedichten en met kunst van Peter Jonckheere te koop aangeboden. De tentoonstelling is gratis toegankelijk van 11u tot 17u.

Het Levenshuis is op zoek naar 2 vrijwilligers per dag die samen -liefst gedurende een volledige dag van 11u tot 17u- permanente willen verzorgen op de tentoonstelling in het Provinciaal Hof en die willen instaan voor de verkoop van de dichtbundels en postkaarten en een woordje uitleg willen geven aan de bezoekers. De vrijwilligers ontvangen hiervoor een forfaitaire vrijwilligersvergoeding van 32,71 € per dag.

Wie kandidaat is dient een seintje te geven aan Chris Marchand via chris.marchand@telenet.be. Gelieve door te geven op welke dag/dagen je permanente kan doen en of je dit eventueel samen met iemand wenst te doen. Ter voorbereiding ontvang je een bundel met informatie en ter plaatse kan gebruik gemaakt worden van de keuken voor bv het opwarmen van een kleine snack.

Voor het slotevent zoeken we ook enkele mensen die willen helpen met het klaarzetten van de zaal, op vrijdag 24 april vanaf 9u, en met het afbreken van de tentoonstelling op donderdag 30 april vanaf 16u30. Doch hiervoor is geen vrijwilligersvergoeding voorzien. Eventueel wel een gratis toegangsticket voor het event.

NIEUWS

uit de verenigingen HVV/OVM

ZONDAG 26 APRIL: LENTEFEEST EN FEEST VRIJZINNIGE JEUGD IN BRUGGE

Voor de tweede maal gaan de feesten door in het concertgebouw op het Zand. Het Lentefeest heeft als thema 'Je bent wie je bent'. Het centraal thema voor het Feest Vrijzinnige Jeugd is 'De millenniumdoelstellingen de tijd loopt'. Onze feestelingen brengen hun visie op dit onderwerp met traditionele elementen zoals de broederkring en de fakkel. Het is een overgangsritueel dat we graag met het gezin beleven en dat een mijlpaal is voor onze jeugd.

Rituelen geven vorm aan ons leven. Ze markeren een einde of een begin van een levensfase, ze bevestigen banden tussen personen en vormen een gelegenheid om gevoelens op symbolische wijze te uiten. Ze kunnen ook rust herstellen of kracht geven, ze structureren de spanningen die voortkomen uit conflict of voorspoed met alle emoties van dien. Het helpt ons die emoties te sturen. Dit gaat niet enkel op voor gevoelens van woede of verdriet maar evenzeer vreugde en geluk. Zowel positieve als negatieve gevoelens moeten verwerkt worden.

Rituelen bij geboorte, volwassenheid, huwelijk en dood zijn de bekendste, de zogeheten 'rites de passage' komen in alle culturen voor. In onze moderne samenleving komen steeds vaker minder gangbare en herkenbare rituelen voor. Sommige worden in groep beleefd, anderen individueel. Ze benadrukken een bijzondere aangelegenheid zoals scheiding, emigratie, verzoening of afscheid bij euthanasie maar evengoed een moment van verwelcoming bij adoptie, pleegouderschap, stiefmoeder- of vaderschap.

Maar wanneer spreken we van gewoontes, rituelen of bijgeloof? De visser die met zijn rechtervoet niet aan boord gaat, de voetballer die het gras eerst aanraakt, een kruis slaat of naar de hemel reikt, het kind dat in bed gestopt wordt met een verhaaltje, een zoen en zijn knuffel, de kop koffie en de krant om de dag te starten, het glas wijn om de dag af te ronden... Waar verschillen ze van elkaar, wanneer worden ze au sérieux genomen. Hebben ze een rangorde?

Eén definitie van ritueel luidt als volgt: *ritus, ritueel gebruik; etnologisch, cultusgebruik ter opening of voortzetting van het contact tussen het menselijke en het Goddelijke, religieus-symbolische handeling.*

Bij deze definitie gaat men ervan uit dat religies het monopolie over rituelen bezitten. Ze stelt immers dat rituelen zich afspeelen als contact tussen 'mens en hogere macht', het 'materiële en het geestelijke'. Deze definitie is te nauw als omschrijving. Rituelen geven structuur aan ons leven, een gemeenschap, cultuur, religie of groep. Iedereen ontwerpt en onderhoudt eigen rituelen om een onderlinge band te hebben of te verstevigen.

Groepsbanden verliezen aan belang in de steeds meer geïndividualiseerde samenleving. Geleidelijk aan hebben steeds meer mensen minder affiniteit met levensbeschouwelijke of religieuze achtergronden. Wat niet wegneemt dat ze soms wel moeite hebben om bij belangrijke momenten in hun leven een rituele vorm te creëren en zo hun gevoelens te uiten. Mensen veranderen steeds meer van werk, woonplaats en interesses. Hierdoor wordt hun gemeenschap waarmee ze liefde en leed delen steeds kleiner. Hun gemeenschap beperkt zich tot

NIEUWS

uit de verenigingen HVV/OVM

de kleine, soms tijdelijke, kring van familie, verwanten en of goede vrienden. Hierdoor ontstaan ook steeds vaker meer vrij ongeschreven rituelen.

Een meer seculiere definitie van ritueel: *een ritueel is een serie handelingen die gezien worden als een gebruik en bepaald zijn door achtergrond en cultuur. Rituelen zijn uitingen van mens of dier, die in bepaalde omstandigheden herhaald worden. Deze uitingen kunnen bestaan uit enkele elementen maar evenzeer uit een hele scala van elementen. De elementen waaruit een ritueel opgebouwd is zijn o.a. houding, mimiek, gebaar, dans, zang, woord, klanken, eten, drinken enz. . .*

Voorals vrijzinnigen, en atheïsten zullen zich meer vinden in deze definitie. Rituelen geven ons de mogelijkheid om gevoelens op symbolische wijze te uiten. Symbooltaal is de taal waarmee, 'het onverwoordbare' verwoord wordt.

Zoals Gerard Lukken het stelt in 'Geen leven zonder rituelen': *'in deze taal worden niet de historisch controleerbare feiten van ons bestaan beschreven, maar wordt de verborgen zin of de gevreesde onzin ervan uitgezegt'*

Binnen onze westerse wereld blijven mensen zoekende naar rituelen ongeacht hun achtergrond. De groeiende secularisering heeft een steeds groter banaliserend effect op religie. Daartegenover creëert de globalisering net de openheid voor een soort van wereldreligie met plaats voor iedereen die comfort zoekt in rituelen. Zo worden strikt religieuze rituelen herschreven en steeds meer als algemene, moderne rituelen gebruikt.

Een levenswens influisteren in het oor van een pasgeborene is van oorsprong een strikt Islamitisch ritueel.

Het breken van een glas bij een huwelijk is een Joods ritueel en herdenkt de vernietiging van de tempel van Jeruzalem en is derhalve minder positief dan zijn geluk brengende symboliek.

Het te water laten van een rouwkrans heeft een hindoeïstische origine en kan vertaald worden als het loslaten van een overledene.

Rituelen bij overvloed dus en het gebruik ervan kan gezien worden als een ware culturele rijkdom.

bandirah.com

Eenieder mag en kan dus een vrije en persoonlijke rituele invulling geven aan elk moment in zijn of haar leven en per definitie ook aan hun overgangsfesten. Noch de vorm, plaats of tijd mogen enige aanleiding geven tot kritiek of misprijzen zolang de rituelen zich afspelen binnen onze westerse waarden. OVM biedt daarom, zonder enige verplichting, aan alle consequent vrijzinnige ouders de mogelijkheid aan om hun kinderen, in groep, hun Lentefeest of Feest Vrijzinnige Jeugd te laten beleven.

PHILIPPE DE PAPE

Zie ook

WAAR naar toe?

**Lentefeest en
Feest vrijzinnige jeugd**

op **zondag 26 april**
in het Concertgebouw te Brugge

NIEUWS

uit de vrijzinnige gemeenschap (West-) Vlaanderen

WIM DISTELMANS WINT PRIJS VRIJZINNIG HUMANISME

De Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging (HV) reikt om de 2 jaar de Prijs Vrijzinnig Humanisme uit. Die prijs wordt toegekend aan een vooraanstaand humanist die in zijn leven en werk blijk heeft gegeven van een authentiek en volgehouden vrijzinnig-humanistisch engagement. Voor 2015 heeft de jury prof. dr. Wim Distelmans tot laureaat verkozen. Wim Distelmans is oncoloog, hoogleraar aan de Vrije Universiteit Brussel, titularis van de Leerstoel 'Waardig Levensende' van deMens.nu en voorzitter van LEIF (LevensEinde InformatieForum). De jury looft de grote inzet van prof. Distelmans die gedurende zijn hele professionele carrière heeft geijverd voor de erkenning van de rechten van de patiënt en voor de autonomie en de keuzevrijheid van het individu in zijn of haar laatste levensfase. De prijs wordt op 21 juni 2015, de Internationale Dag van het Humanisme, uitgereikt in de Bozar in Brussel. Vorige laureaten waren Karel baron Poma (2009), prof. dr. Etienne Vermeersch (2011) en prof. dr. Marleen Temmerman (2013).

EEN NIEUWE LOCATIE VOOR HET VRIJZINNIG ONTMOETINGSCENTRUM DE KOEPEL - WESTHOEK IN KOKSIJDE

Het vrijzinnig ontmoetingscentrum de koepel - Westhoek opereert sinds begin januari vanuit een nieuwe locatie in Koksijde, op het adres Houtsaegerslaan 21. Op zondag 11 januari werd de opening van het gebouw gevierd, gekoppeld aan een nieuwjaarsreceptie voor de leden. Het vrijzinnig ontmoetingscentrum te Koksijde huisde 15 jaar lang op de eerste verdieping van het Cultureel Centrum Taf Wallet op de Veurnelaan 109 te Koksijde-Sint-Idesbald. Vanaf 2012 konden ze gebruik maken van zaal De Brug in het Sociaal Huis als 2e locatie voor hun activiteiten. Er was echter nood aan een eigen ruimte met een centrale ligging in Koksijde en een goede accommodatie om activiteiten te organiseren. Er werd een oplossing gezocht en gevonden in een geschikt gebouw op het domein van het voetbalstadion van KVV Coxyde. Dankzij het gemeentebestuur Koksijde, sponsors en de Instelling Morele Dienstverlening West-Vlaanderen kon het project gerealiseerd worden. Marc Van Muylem, voorzitter van het vrijzinnig ontmoetingscentrum (VOC): "Dat wij op deze locatie onze intrek mochten nemen, stemt ons tevreden. De nieuwe stek stimuleert het VOC en

de vrijzinnige verenigingen in de regio om meer activiteiten te organiseren en meer geestesgenoten de weg te doen vinden naar deze vrijzinnige ontmoetingsplaats. De zaal met bar laat toe om hier o.a. lezingen, tentoonstellingen, vergaderingen en vrijzinnige plechtigheden te laten plaatsvinden. We houden ook steevast een praatcafé op zondagmorgen tussen 11u en 13u30."

NEEN AAN EXTREMISME EN TERRORISTISCH GEWELD

De vertegenwoordigers van de erkende levensbeschouwingen veroordeelden als één stem de gruweldaden in Parijs en zullen het extremisme en overdreven bekeringsdrang in eigen rangen bekampen. De leden van de Interlevensbeschouwelijke Dialoog, die de erkende godsdiensten en levensbeschouwingen in Vlaanderen en Brussel verenigt, ondertekenden deze verklaring:

Geschokt en verontrust

De gruweldaden in Parijs vormen een regelrechte aanval op onze universele mensenrechten. We zijn diep geschokt en verontrust. Het recht op vrije meningsuiting en de persvrijheid zijn universeel. Ze liggen aan de basis van al onze vrijheden die vastgelegd werden in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Mensen hebben de vrijheid om te denken en te handelen volgens eigen overtuigingen met respect voor de ander en respect voor de waardigheid van de medemens.

Polarisatie bekampen

Als vertegenwoordigers van de levensbeschouwingen hebben we de morele plicht om in eigen rangen extremisme en overdreven bekeringsdrang te bekampen. Extremisme valt nooit goed te praten. Terrorisme in naam van een levensbeschouwing doet oneer aan deze levensbeschouwing. We kanten ons eensgezind tegen elke vorm van terroristische activiteiten die enkel de samenleving polariseren. Wij willen samen bouwen aan een verdraagzame humane samenleving.

WAAR maar toe?

Raadpleeg de kalender op www.vrijzinnigbrugge.be voor last minute wijzigingen
 Voor extra info en bevestiging zie telefoongids pagina 24

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
	Zondag 29 maart om 11u00 - LAST MINUTE MELDING	Uitreiking prijs 2015 sociaal-verdiensteelijke leerling voor mee info en programma zie www.vrijzinnigbrugge.be	Koninklijk Atheneum Brugge Centrum - Sint-Clarastraat 46, 8000 - Brugge - (ingang parking via Annuntiatenstraat)
	Zaterdag 11 april	Een dagje aan zee. Daguitstap Oostende - De Zee van Jan Hoet: vm: gegidst bezoek aan de tentoonstelling 'De ZEE' in MUZEE nm: gegidste rondleiding aan de buitenlocaties van 'De ZEE'. Inschrijven via j.ducazu@scarlet.be	Oostende
	zondag 19 april om 14u	Geleid bezoek aan de tentoonstelling 'de Zee - Salut d'honneur Jan Hoet'	Mu.Zee Romesstaat 11, Oostende
	donderdag 23 april	Uitstap Gent - voormiddag: gegidst bezoek aan de stadspaleizen Hotel d'Hane Steenhuyse en museum Arnold Vander Haeghen / namiddag: gegidst bezoek aan de tentoonstelling 'Donkere kamers' (Museum Dr. Guislain). Afsluiter in Bistro Blijoke. Inschrijven via j.ducazu@scarlet.be	Gent
	vrijdag 24 april om 19u	Stoevent poëziewedstrijd Levenshuis - poëzie raakt kunst met een mix van klank, woord en beeld. Voordracht en tentoonstelling van gedichten, kunst van Peter Jonckheere, muzikale omlijsting Witte Wolgen, receptie met hapjes. Kaarten 10 euro via huisvandeMens.be	Provinciaal Hof Brugge
	Vrijdag 24 april tot vrijdag 1 mei Alle dagen open van 14u tot 18u	Vernissage tentoonstelling de 'Verfpot'. Verschillende kunstenaars stellen diverse werken tentoon. De vernissage is op vrijdag 24 april om 19u	Vrijzinnig centrum De Sleutelbrug
	Zondag 26 april	Lentefeest en Feest Vrijzinnige Jeugd Voor meer info: info@ovmbrugge.be - 050 353097 Zie ook artikel op pagina 9-10. Ticketverkoop vanaf 31 maart bij In & Uit op 't Zand te Brugge.	Concertgebouw Brugge
	Zaterdag 9 mei	Daguitstap naar Antwerpen : bezoek aan 'Red Star Line', aan 'het Mas museum' en een wandeling met gids in die omgeving. Inschrijven: katrien.dotselaere@telenet.be - 0477 591794	Antwerpen
	donderdag 14 mei om 20.00u	Bijwonen voorstelling 'De dood en het meisje' - Dimitri Verhulst en het Ensor Strijkkwartet. Organisatie: huisvandeMens.Brugge . Zie ook Aankondiging op pagina 20.	Stadsschouwburg Brugge
	zaterdag 16 mei om 14.30u	Gegidst bezoek aan het Brugs Stedelijk kerkhof. Inschrijven via j.ducazu@scarlet.be	Brugs Stedelijk kerkhof

	Vermeylenfonds	zaterdag 16 mei om 20.00u	Bijwonen optreden Raymond Van het Groenewoud 'Bijna volwassen'. Nog enkele kaarten beschikbaar. Inschrijven via j.ducazu@scarlet.be	Stadsschouwburg Brugge
	HWV Brugge 2	Zondag 17 mei om 11 u	Stadswandeling 'Brugge met een kleurje'. Samen met een gids ga je op zoek naar de verschillende culturen in Brugge. Je brengt o.a. een bezoekje aan de Patio het opvangcentrum voor azielzoekers. Ook verneem je tijdens de wandeling meer over het Brugse interculturele verenigingsleven en hoe integratie in zijn werk gaat. Gids betaald door HWV Brugge 2. Inschrijvingen via email Elfro@telenet.be	Begin De Burg einde Philipstockstraat
	Uitstraling Permanente Vorming	Donderdag 28 mei van 9u tot 12u30	Studiedag 'Dag van de Zee'. Thema: 'Nieuwe inzichten in de bescherming van de kust en in de onderwaterarcheologie voor de kust'. Inschrijven is, omwille van organisatorische redenen, verplicht en kan bij UPV vzw. T 02 614 82 20 - E upv@vub.ac.be - W http://upv.vub.ac.be . Inschrijven kan tot 15 mei 2015	Vlaams Instituut voor de Zee, Wandelaarkaai 8 8400 Oostende
	Vrijzinnig centrum	Vrijdag 29 mei om 20u	Vrijzinnig Café	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	Vermeylenfonds	zondag 14 juni om 10.30u	Wijndegustatie bij wijnhandel 'Odilon' Inschrijven via j.ducazu@scarlet.be	Wijnhandel Odilon, Lieven Bauwensstraat 23A - Brugge
	LEIF West-Vlaanderen	donderdag 18 juni om 19u30	Symposium 2 jaar LEIF West-Vlaanderen	Provinciaal Hof Brugge
	HWV Brugge 2	Zondag 21 juni om 11 u	Aperitief concert. René Forrez speelt accordeon op een grandiose wijze. Liederen voor elk wat wils en meezingen mag!!!	Vrijzinnig centrum De Sleutelbrug
	LEIF West-Vlaanderen	Woensdag 8 juli om 21u30	Lopen voor LEIF midzomerrun	Brugge Jan Breydel Stadion
	Vrijzinnig Centrum	Vrijdag 25 september om 20u	Vrijzinnig Café	Vrijzinnig centrum De Sleutelbrug
	Vrijzinnig Centrum	Vrijdag 23 oktober om 20 uur.	Tweede editie van De Sleutelquiz. Meer info volgt.	Vrijzinnig centrum De Sleutelbrug
	Willemsfonds	Zondag 29 november	De 10 ^{de} editie van het "Concert Voor Vriendschap en Verdraagzaamheid" gaat dit jaar uitzonderlijk door op de Provinciale Willemsfondsdag op 29 november.	Stadsschouwburg
	SOS Nuchterheid	Elke donderdagavond om 19u30	Bijeenkomst. Info: 0478 373 865	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	HuisvandeMens	Elke donderdagavond open tot 20 uur	Voor vrijzinnige plechtigheden, informatie over wilsverklaringen, vrijzinnig humanistische begeleiding. ... Voor alle info: brugge@deMens.nu of 050 335975	Jeruzalemstraat 51, 8000 Brugge

meer info omtrent de activiteiten van het Brugs Universitair Centrum: www.upv.vub.ac.be/upv-regionaal of 02/614 82 20

Johan Braeckman over Charlie Hebdo, religieus radicalisme en humanistische waarden

Volgens prof. dr. Johan Braeckman is het antwoord op radicale religie niet méér religie, maar een betere verspreiding van het humanistisch gedachtegoed. De Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging onderschrijft zijn warme pleidooi voor een humanisme dat opkomt voor rationeel denken, individuele verantwoordelijkheid, respect voor de medemens, voor de universele mensenrechten, de vrije meningsuiting en alternatieve relatievormen.

Hier lees je zijn opiniestuk geschreven naar aanleiding van de terreurdaden van 7 januari 2015. Eerder verschenen in Het Vrije Woord.

Religieus radicalisme en humanistische waarden

Het zijn lastige tijden voor vrijzinnig humanisten. Enkele religieuze fanatici, gedreven door haat en extreme onverdraagzaamheid, plegen moordende aanslagen in Parijs en komen daarbij ook zelf om het leven. Begrijpelijkerwijs komt onmiddellijk een stroom van commentaar op gang. Er is de voorspelbare maar zeer naïeve reactie van mensen zoals Karen Armstrong, die we vooral moeten begrijpen vanuit het perspectief van cognitieve

dissonantie: “Dit heeft niets met religie te maken”. Anderen schuiven alles in de schoenen van racisme en zogenaamde islamofobie, waarbij men zedig zwijgt over de racistische, hier antisemitische drijfveren van de terroristen. De islamofobische nagel waarop sommigen al jaren hameren krijgt hier en daar een ranzig kantje: de redactie van Charlie Hebdo zou het zelf gezocht hebben, ze hadden de moslims maar niet moeten provoceren. Het verhaal van het verkrachte meisje dat maar een andere jurk had moeten dragen. (Om maar te zwijgen over het feit dat de vier joodse slachtoffers in de supermarkt toch niet meteen bekend waren voor hun uitdagende cartoons.) “Met religie spot je niet”, het is de teneur van meerdere reacties. Een Vlaamse imam liet zelfs optekenen dat “religie het beste wapen is tegen radicalisering”.

Wat er ook van aan is, men kan er niet omheen dat religie een cruciale rol speelt in het hele debat over radicalisme en terreur. Men zou denken dat over dit alles ook de stem van vrijzinnigen, humanisten en atheïsten gehoord zou worden. Ze kunnen immers een objectiever perspectief bieden dan gelovigen. Misschien hebben ze zelfs enkele nuttige adviezen om een verdere escalatie te voorkomen. Maar in kranten en televisieprogramma's komt zo goed als nooit de vrijzinnige stem aan bod. De burgemeester van Antwerpen nodigde de vertegenwoordigers uit van het christendom, het jodendom en de islam, om het drama in Parijs te bespreken. De getuigen van Jehovah, de mormonen of de boeddhisten waren, net zoals de vrijzinnig humanisten, niet uitgenodigd.

Vrijzinnig humanisten hebben nochtans een bijzonder relevant verhaal te vertellen: ze beleven en creëren hun leven zonder dat een god of goden er een rol in spelen. Dat spaart meteen al een hoop irrationalisme en dogmatisme uit. Het voorkomt ook dat ze te pas en te onpas denken dat ze beledigingen moeten wreken. (Ook al vinden wereldwijd miljoenen gelovigen dat atheïsten tot het uitschot van de mensheid behoren. In meerdere landen staat er zelfs de doodstraf op. Complimenteus kan men dat niet echt noemen.) De waarden die humanisten verdedigen slaan op de wereld zoals die is en zoals die beter kan worden voor iedereen. Ze baseren zich niet op ijdele speculatie en houden hun verwrongen fantasieën niet voor de werkelijkheid. Bovendien omvat hun morele cirkel de hele mensheid. Religieuze terroristen, mede gevoed door een enge tribale mentaliteit, kijken uit naar de dood, omdat ze ervan overtuigd zijn dat het hiernamaals niet alleen bestaat maar ook een plek is waar ze, als martelaars, vereerd en verwend worden. Humanisten erkennen het belang van twijfel en onzekerheid, terwijl religieuze fanatici de zekerheid van hun opvattingen omgekeerd evenredig maken aan de waarde van een mensenleven. Vrijzinnigen erkennen het belang van verdraagzaamheid tegenover andere levensbeschouwingen, ook al zijn die vaak doordrongen van bijgeloof en pre- of pseudowetenschappelijke waanbeelden. Radicale gelovigen bepleiten of gedogen onverdraagzaamheid en zelfs vervolging van andersgelovigen, of, in hun ogen, ongelovigen. Het is overigens een punt dat telkens weer herhaald mag worden: alle gelovigen zijn voor de andersgelovigen ongelovigen. Ook de radicale salafist is een ongelovige, vanuit het perspectief van pakweg de protestant, de orthodoxe jood of de sikh. Vrijwel de hele mensheid is momenteel atheïst ten opzichte van het Griekse, Romeinse of Scandinavische veelgodendom. Niemand gelooft nog in het reële bestaan van Zeus of Wodan. Wie zich vandaag de dag atheïst noemt, heeft één of enkele goden meer in het rusthuis van de mythologie ondergebracht dan wie zich gelovig noemt.

De vraag hoe men radicalisering kan voorkomen of bestrijden houdt steeds meer de geesten bezig. Een deel van het antwoord kan men zeker vinden in de inzichten van de sociale

psychologie en de moraalwetenschap. Vermijd dat mensen geïsoleerd worden van verschillende opinies en van hun familie; zorg dat ze niet in de ban komen van mensen die zelf reeds geradicaliseerd zijn; verhinder dat ze in simplistische schema's van wij tegenover zij gaan denken; let erop dat ze zich niet in een slachtofferrol wentelen en net daardoor anderen gaan ontmenselijken. Het zijn allemaal nuttige inzichten die concrete mogelijkheden bieden om de voedingsbodem van radicalisme weg te nemen. Er is voldoende wetenschappelijke kennis die zinvol en effectief kan worden ingezet om radicalisering aan te pakken. Maar vrijzinnig humanisten hebben meer te bieden dan enkel dat. Ze kunnen op het grote belang van redelijk denken wijzen en op de nefaste invloed van pseudowetenschap en irrationalisme dat binnen religie, ook in de gematigde interpretaties, vaak nog welig tiert. Ze kunnen de verantwoordelijkheid van elke mens naar zijn medemensen toe beklemtonen, evenals het respect dat iedereen moet ontwikkelen voor universele mensenrechten, voor vrije meningsuiting en voor alternatieve relatievormen. Humanisten zijn het levende bewijs dat het blinde geloof in een god, in zijn feilbare aardse vertegenwoordigers of in zijn door mensen opgeschreven woorden, niet nodig is om een zinvol, waardevol en moreel hoogstaand leven te leiden. Het antwoord op radicale religie is niet méér religie, maar betere verspreiding van het humanistisch gedachtegoed. Misschien moeten we die opvatting toch wat radicaler gaan verdedigen.

JOHAN BRAECKMAN
Hoogleraar wijsbegeerte, Universiteit Gent
(14/01/2015)

NIEUWS

uit de verenigingen Vrienden van het GO!

15 jaar geleden werd de vzw 'De Vrienden van het GO! Brugge - Oostkust' opgericht om vanuit een humanistische visie het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap te steunen en te promoten. Ook krijgen (oud) leerlingen steun indien dit nodig blijkt. Het detecteren van kinderen met specifieke noden of kinderen die door financiële nood geen verdere studies aanvatten, krijgen de aandacht. Door onze beperkte middelen blijft onze werking toegespitst op de scholen van de Scholengroep 25, Brugge - Oostkust. De 'Brugse GO! vrienden' kregen wel dra weerklank in een ruimere omgeving. Er werden in de loop van de jaren gelijkaardige verenigingen opgericht in Roeselare, Oostende, Diksmuide en Aalst.

De Vrienden van het GO! Brugge - Oostkust zetten vorig jaar samen met het CLB (Centrum voor Leerlingenbegeleiding) en enkele basisscholen, hun schouders onder een nieuw project rond logopedie. Het betreft kleuters met ernstige spraakproblemen waarvan de schoolse ontwikkeling gehypothekeerd wordt en lagere schoolkinderen die logopedie nodig hebben omwille van lees- of rekenproblemen. Deze kinderen lopen een verhoogd risico naar het buitengewoon onderwijs te worden georiënteerd.

De doelgroep van onze vzw zijn gezinnen met financiële noden die de kosten van logopedie niet kunnen veroorloven. Wij betalen het remgeld voor de logopedische verstrekkingen. Hierbij wordt verwacht dat de behandelende logopedist(e) werkt met

een derdebetalers regeling zodat de ouders het bedrag niet moeten voorschieten. Een bijkomende begrenzing is het feit dat enkel kinderen in aanmerking komen die ook een terugbetaling krijgen via het RIZIV, dit met het motto: 'zolang deze terugbetalingen lopen, stappen wij mee!' Uiteraard wordt ook van de betrokken ouders een engagement gevraagd: zij moeten er zelf voor instaan dat hun kind bij de logopedist(e) geraakt.

Vorig jaar werden 10 kinderen geholpen met een budget van 2800 euro. Voor zeven van hen wordt deze hulp dit schooljaar verder gezet. Daarnaast ontvingen we reeds 4 nieuwe aanvragen.

De noden zijn groot maar de middelen niet! Vanuit de scholen kreeg onze vzw de vraag mee te stappen in het project MOVE XL, een initiatief georganiseerd door het Lokaal Gezondheids-overleg samen met het CLB om kinderen met overgewicht aan het bewegen te krijgen en hen te wijzen op het belang van gezonde voeding.

Daarom doen we een warme oproep naar alle sympathisanten van het GO! onderwijs van de Vlaamse gemeenschap. **Met een bijdrage van 12,50 euro word je lid van onze vzw De Vrienden van het GO! Brugge - Oostkust en blijven we je informeren.** Uw steun komt de kinderen ten goede en elk kind doet ertoe! Wie investeert in kinderen, investeert in een mooiere toekomst!

Er kan gestort worden op rekening nummer:

BE91 0001 7421 9676 - BIC BPOTBEB1

**van De Vrienden van het GO! Brugge - Oostkust
Spiegelrei 15, 8000 Brugge**

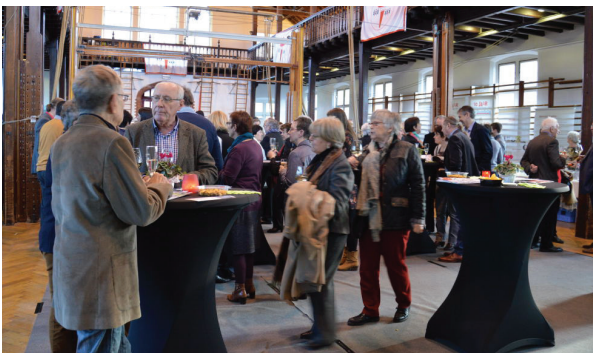

Nieuwjaarsreceptie

Verlag van de Nieuwjaarsreceptie van zondag 11 januari

Voor de tweede maal richtte het Vrijzinnig Centrum, bijgestaan door enkele vrijwilligers van HVV, de traditionele nieuwjaarsreceptie in op verplaatsing. Na het succes van verleden jaar werd ook dit jaar gekozen voor de turnzaal van de Hogeschool West Vlaanderen. Dat deze locatie door velen gesmaakt wordt, werd nogmaals bewezen door de hoge opkomst: zo'n 350 mensen vonden, ondanks het gure weer, de weg naar de Klaverstraat om met geestesgenoten te klinken op het nieuwe jaar. In zijn speech blikt een tevreden voorzitter William Pharasyn terug op het voorbijge jaar en dankte hij het stadsbestuur voor de positieve evolutie in het dossier rond de huisvesting van het

Vrijzinnig Centrum en het huisvandeMens. Na zijn oproep om onze waarden verder te blijven verdedigen en om alle feestelijke momenten in het leven op een vrijzinnige manier te vieren, was het tijd om een meer dan verdienstelijke medewerker in de bloemen te zetten: de voorzitter dankte Patje De Buck voor alles wat ze doet voor het Vrijzinnig Centrum en voor het feit dat ze altijd klaar staat om iedereen die het Vrijzinnig Centrum wenst te gebruiken, bij te staan. Alle aanwezigen waren tevreden, de bediening verliep vlekkeloos en na enkele uren gezellig samen zijn, kon iedereen tevreden terug naar huis keren. Tot volgend jaar!

SLOTEVENT

Poëziewedstrijd

van het Levenshuis

CGSO & LEIF West-Vlaanderen

ism Curieus West-Vlaanderen

het Poëziecentrum

en het huisvandeMens

Leven als lijf- Motief

Poëzie raakt kunst
vrijdag 24 april 2015

beginuur 19u [DEUREN OPEN OM 18u]

Provinciaal Hof in Brugge, Markt 3

Prijzuitreiking laureaten wedstrijd
met een mix van klank, woord en beeld:
» voordracht gedichten door Maaïke Cafmeyer
» tentoonstelling van Peter Jonckheere
» muzikale omlisjing door de Witte Wolven
» receptie met hapjes

Toegang slotevent: €10
Kaarten: huisvandeMens Brugge,
Jeruzalemstraat 51, 8000 Brugge
via T 050 33 59 75 of brugge@deMens.nu

De tentoonstelling in het Provinciaal Hof is
elke dag gratis toegankelijk van 11 tot 17u
vanaf zaterdag 25 april
tem donderdag 30 april.

Programma en meer info:
www.levenshuis.be

Levens
huis

BRUGS & VRIJZINNIG

De Sleutelbrug laat elke editie iemand uit het Brugse aan het woord over zijn of haar vrijzinnigheid. Wat betekent immers vrijzinnig zijn voor onze lezers en hoe komt dat in de praktijk tot uiting?

MAITÉ DOOSSCHE

in de kijker

Ik ben een laatstejaarsstudente sportwetenschappen in KTA Brugge. In mijn vrije tijd ben ik vooral bezig met sportgerichte activiteiten: ik speel tennis, ben graag buiten bezig en ga graag wandelen met de hondjes.

.....

Qua persoonlijkheid zie ik mezelf als een rechtvaardig, respectvol

en leergierig iemand. Ik heb een groot rechtvaardigheidsgevoel. Wie je ook bent: blank, zwart, vrijzinnig, christelijk, islamitisch, hetero, holebi, arm, rijk, jong, oud, vrouw, man, ... ik vind dat iedereen dezelfde rechten en behandeling verdient. Ik heb respect voor mensen met een andere mening of levensstijl. Ook sta ik altijd open om naar andere meningen te luisteren en hieruit dingen te leren. Respect is belangrijk in de maatschappij. Dit ontbreekt de laatste jaren toch wel, vind ik. Men wordt steeds harder voor elkaar en egoïstischer. Vooroordelen, daar kan ik niet tegen. Ik zal een persoon niet beoordelen door de dingen die ik gehoord of gezien heb, terwijl ik die persoon niet ken. Ik heb respect voor mensen, zolang er iets van respect terug komt. Ik ben ook bereid om mensen te helpen. Verder ben ik altijd bereid om dingen bij te leren. Zowel mezelf beter leren kennen, als in de sport, als op school, als in het dagelijkse leven. Ik vind het belangrijk dingen bij te leren, om jezelf verder te verrijken, om jezelf geen blaasjes wijs te maken maar de échte wereld te leren kennen.

Mijn levensmotto is: "What doesn't kill you only makes you stronger"

Dit is iets wat ik al ondervonden heb, onder meer in de sport. Het leven is namelijk een zoektocht naar jezelf. Tijdens een moeilijke periode moet je jezelf blijven zijn en geloven in wie je bent. Achteraf beseft je dat het je sterker maakt.

Naar de toekomst toe zou ik graag revalidatiewetenschappen en kinesitherapie studeren. Ik ben graag bezig met beweging en wil mensen helpen. Ik zou met mijn diploma graag in een revalidatiecentrum waar vooral zwaardere gevallen voorkomen

(verlamming, mensen die herstellen van zware operaties of kankers,...) werken. In het algemeen wil ik vooral gelukkig zijn, mensen kunnen helpen en iets kunnen betekenen voor mensen.

Ik heb heel mijn lager onderwijs in een vrijzinnige school gezeten (De Linde). Ik heb mijn kleine en grote lentefeest mogen vieren. KTA Brugge geeft mij ook de kans om niet confessionele zedenleer te volgen, wat ik uiteraard 'de max' vind.

Het vak NCZ is heel ruim. Het omvat bijna alles. Je praat er over mensenrechten, dierenrechten, liefde, gevoelens, geschiedenis, actualiteit, diversiteit van de mens, voeding, ... Velen denken dat dit vak niets inhoudt, maar het leert je enorm veel over het dagelijkse leven. Dit zijn enkele thema's die mij bijgebleven zijn: dierenrechten, vrije meningsuiting, opvoeding, ... Wat ik vooral geleerd heb, is dat je moet zijn wie je écht bent, dat je niet bang hoeft te zijn om de dingen te zeggen die je wilt zeggen, dat het oké is om een andere mening te hebben.

Wat vrijzinnig humanistische waarden betreft hecht ik veel belang aan eerlijkheid, gelijkheid en verdraagzaamheid. Ik ben al eventjes 'uit de kast', vandaar ook. Eerlijkheid, omdat ik vind dat mensen eerlijk moeten zijn en men moet ook de mogelijkheid hebben om eerlijk te kunnen zijn. Liegen en schijnheiligheid zal de mensheid niet vooruit brengen. Jouw oprechte mening/visie zeggen zal je als mens veel verder brengen dan te liegen. Bovendien kan het kwetsend overkomen bij mensen als je liegt. Een leugen is nog altijd harder dan de realiteit. Gelijkheid, omdat ik vind dat iedereen, gelijk wie je bent, dezelfde rechten en behandeling verdient. Verdraagzaamheid vind ik ook belangrijk omdat je op die manier mensen leert accepteren en dingen bijleert.

Vrijzinnig zijn is een héél gemakkelijk iets. Je moet er eigenlijk niets voor doen. Je bent niet afhankelijk van een god. Probeer mensen te aanvaarden voor wie ze zijn en er zal al meer vrede op aarde zijn.

NIEUWS

uit het huisvandeMens

'De dood en het meisje' op donderdag 14 mei om 20u in de Stadsschouwburg Brugge

Dimitri Verhulst en het Ensor Strijkkwartet brengen samen deze voorstelling met als bindmiddel 'Der Tod und das Mädchen', het aangrijpend kamermuziekwerk van Franz Schubert, waarvan hij de melodie - een dialoog tussen leven en dood - treffend verwerkte in zijn strijkkwartet. De teksten die Verhulst doorheen de muziek van Schubert weeft zijn afkomstig uit zijn roman 'Kaddisj voor een kut'. Daarin beschrijft hij de wereld binnen de muren van een jongerentehuis, waar een meisje zelfmoord pleegt.

Een glimp uit deze recensie:

"De onheilspellende tonen van het Allegro weerklinken. Het is alsof de dood, "dat wondermooie palindroom", met volle kracht op de deur hamert. Deze openingsmaten hebben voor elke kamermuziekfanaat dezelfde iconische waarde als het opvallend vergelijkbare 'noodlots-motief' van Beethovens Vijfde

Hugo Verstraete, consulent huisvandeMens Brugge: *"We willen met deze activiteit publiek bereiken dat het huisvandeMens nog niet kent. Omwille van het thema nodigen we ook specifiek organisaties rond jeugdzorg en jongeren in instellingen uit. De keuze viel op 'de dood en het meisje' omwille van de combinatie van klassieke muziek en literatuur en op Dimitri Verhulst omdat hij als jongere in een instelling verbleef en het tot succesvol schrijver schopte... iemand die toont aan instellingsjongeren dat je mag dromen en iets succesvol kan maken van je leven. Verder vonden we het belangrijk om bij de promotie van deze voorstelling de samenwerkingsverbanden te verstevigen met de vrijzinnige verenigingen maar ook met een externe partner. Dit partnerschap vonden we bij het Stedelijk Conservatorium Brugge, die de voorstelling mee bekend maakt bij zijn cursisten."*

'De dood en het meisje' speelde vorig jaar in de Oude Kerk van Sint-Agatha-Berchem. Tim De Backer schreef er een mooie recensie over die je kan terugvinden via www.klassiekcentraal.be/in-de-kijker/de-dood-en-gianna

Symfonie. Het is de start van een bijzonder intens en expressief meesterwerk, zo vol van contrast en subtiliteit dat niets de live-ervaring kan evenaren. Zeker niet als de uitvoering van het hoge niveau is als die van het Ensor Kwartet en je als toehoorder van op de eerste rij een bevoorrechte getuige mag zijn, alsof je middenin Schuberts aangrijpende universum zit."

Boek Kaddisj voor een kut backcover tekst, Dimitri Verhulst: 'Je hebt lang gewacht om het relaas van jouw jaren in een instelling voor verwaarloosde jongeren neer te pennen. Je hebt het uitgesteld, beseffende, lichtjes gehoopt zelfs, dat zulks vaak tot afstel leidt. Je wou niet de zieltoegende schrijver van het trieste-jeugd-gebrompot zijn. Voor zover je dat nog niet was. Maar toen je een jonge vrouw, een ex-instellingskind, zich voor jouw ogen van het leven zag beroven, en toen twee van je oude soortgenoten de kranten haalden nadat ze hun eigen kinderen vermoordden omdat ze zich geen raad wisten met het familieleven dat hun nooit was aangeleerd, heeft het blad papier zich vanzelf naar je toegeschoven. De eerste persoon enkelvoud kon worden afgeschafte, en het voelde veilig, eindelijk te verdwijnen in de ellende van een ander.'

Toegang gratis - tickets via Cultuurcentrum Brugge

Onze deur staat voor je open.

Nu ook op donderdagavond.

Iedereen is welkom in het **huisvandeMens Brugge**.
Onze deur staat tijdens de week voor je open van **9u tot 16u30** en nu ook op **donderdag doorlopend tot 20u**. Je vindt ons in de Jeruzalemstraat 51.

Heb je nood aan een luisterend oor? Wens je een vrijzinnig humanistisch geboortefeest, een trouw- of rouwplechtigheid? Ben je op zoek naar fijne activiteiten? Zoek je info over, bijvoorbeeld, euthanasie of een wilsverklaring? Of wil je vrijwilliger worden bij ons? Onze deur staat altijd open en onze dienstverlening is volledig kosteloos.

Bezoek ons op www.deMens.nu

Uitdieping van het vrijzinnig humanisme

Deel 1: Wereldbeeld en het vrij onderzoek

'Vrijzinnig humanisme' is een levensbeschouwing, een kijk op het leven en ook een manier van leven. 'Vrijzinnigheid' staat voor vrij denken, vrij onderzoek en vrij handelen. 'Humanisme' staat voor waarden als menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid van man en vrouw, verdraagzaamheid, emancipatie en solidariteit. Maar, als je wat dieper graaft, wat houdt vrijzinnig humanisme dan nog allemaal en meer precies in? Welke opvattingen en visies omvat het en hoe vertaalt zich dat naar de praktijk, in ons dagelijks leven? Dat is niet zomaar in een-twee-drie uit te leggen. Daarom heeft Peter Algoet één en ander uitgeschreven en in een boekje gebundeld, onder de titel 'Vrijzinnig humanisme. Een kennismaking en uitdieping.'

Onder onze rubriek Samenleven belichten we enkele kenmerken van vrijzinnig humanisme op het vlak van ons wereldbeeld, mensbeeld, maatschappijbeeld en zingeving zoals ze beschreven worden in het boek.

Visie op de wereld

Een vrijzinnig humanistisch wereldbeeld is rationeel, wetenschappelijk en argumentatief van aard. Het stelt een fundamenteel vertrouwen in de rede en is gebaseerd op de resultaten van wetenschappelijk onderzoek en op argumentatie. Om te weten bijvoorbeeld hoe de aarde is ontstaan, betrouwt een vrijzinnig humanist voor zijn opvattingen daarover op wetenschappelijk onderzoek ter zake, met de nodige bewijsvoeringen als argumentatie. Hij aanvaardt dan ook geen geopenbaarde waarheden, opgelegde dogma's of speculatieve verhalen. Dat soort 'stellingen' gaat namelijk in tegen zijn 'zoekende houding' en zijn hang naar betrouwbare kennis.

Hét vrijzinnig humanistische wereldbeeld, voor eens en voor altijd definitief vastgelegd, bestaat met andere woorden niet. Wetenschap evolueert immers en wat vandaag als vrij zeker wordt gesteld, kan morgen misschien worden tegengesproken. Terecht of onterecht, dat moet achteraf dan blijken. Dat is trouwens de essentie van wetenschap: vooruitgang in bepaalde kennis tot het tegendeel is bewezen en die kennis dan dient te worden bijgesteld. Dit wereldbeeld heeft natuurlijk metertijd wel al een zekere basis opgebouwd: enkele fundamentele theorieën of standpunten mogen als definitief zeker of zeer waarschijnlijk worden beschouwd. Denk bijvoorbeeld aan de kwestie van het ontstaan van de mens: is er sprake van evolutie of is er sprake van schepping? Vrijzinnig humanisten nemen de evolutietheorie aan als de meest zekere, als de (voorlopig) juiste. Ze zullen dat nog lang doen, zonder twijfel. Tenzij... Nee, er is toch zeer weinig kans dat er wetenschappelijk kan worden aangetoond dat de mens niet geëvolueerd is maar bijvoorbeeld geschapen werd.

Het vrijzinnig humanistisch wereldbeeld in het algemeen is dus rationeel, wetenschappelijk en argumentatief van aard, en is dus niet gebaseerd op geloof, traditie, cultuur, gezag, gewoonte, intuïtie of iets anders. Welke essentiële aspecten

omvat het nu preciezer? Hier gaan we dieper in op het principe 'vrijheid van onderzoek':

Voor de zoektocht naar betrouwbare kennis is voor een vrijzinnig humanist het principe 'vrijheid van onderzoek' een essentieel kenmerk en een noodzakelijke voorwaarde. Pas langs deze weg is het mogelijk betrouwbare uitspraken over de werkelijkheid te doen. 'Vrij onderzoek' is een welbepaalde methode van wetenschapsbeoefening die sedert de 19de eeuw gangbaar geworden is maar die gegrond is in de Verlichting. Het komt erop neer dat men zich in het onderzoek niet zomaar laat leiden door wat reeds eerder over een bepaald onderzoeksobject werd gezegd of gepubliceerd; dat men niet al op voorhand uitgaat van de waarheid (van een bepaalde manier van denken) over het onderwerp. Vrij onderzoek probeert dus zo open, objectief en kritisch mogelijk aan onderzoek te doen. Dit betekent dat de onderzoeker enkel de feiten voor zich mag laten spreken en die rationeel benaderen.

Dit is geen eenvoudige opdracht. Een mens is gemakkelijk geneigd zich vast te klampen aan gekende denkpatronen, overgeleverde gezegden en ingeprente 'waarheden', zoals:

“Wortels eten is goed voor de ogen.” Dat is dus niet helemaal correct. In ons denken spelen het bewuste, het rationele en het onbewuste, het intuïtieve elk hun spel. In de tijd van de 19de eeuwse wiskundige en wetenschapsfilosoof Henri Poincaré kon men nog gemakkelijk beweren dat zogenaamde ‘feiten’ klaar, zeker en duidelijk waren. In dit verband gebruiken vrijzinnig humanisten nog graag volgend citaat van Poincaré: *“Het denken mag zich nooit onderwerpen, noch aan een dogma, noch aan een partij, noch aan een hartstocht, noch aan een belang, noch aan een vooroordeel, noch aan om het even wat, maar uitsluitend aan de feiten zelf, want zich onderwerpen betekent het einde van alle denken”*. Deze uitspraak was in die tijd perfect verdedigbaar. Nu echter niet meer. Ondertussen weten we immers dat ‘feiten’, ook wetenschappelijk gezien, soms niet zomaar zeker zijn. Tot een bepaalde hoogte worden wetenschappelijke feiten namelijk ook ‘gecreëerd’, ‘afgesproken’, ‘overeengekomen’ of ‘voorlopig als het meest waarschijnlijk’ aangenomen door de toplaag van wetenschappers binnen een bepaald vakgebied. Tot tegenonderzoek iets anders aantoonde, of bevestigt, of nuanceert. Bovenstaand citaat is dus op zich, inhoudelijk, niet meer goed aangepast aan de wetenschappelijke realiteit van vandaag. Dit betekent natuurlijk niet dat er geen sprake meer zou kunnen zijn van ‘objectieve feiten’ of dat die altijd relatief zouden zijn. Nee, anders zouden we bijvoorbeeld geen glas water meer op tafel durven zetten, bang dat het er plots zou kunnen afdonderen.

Een vrijzinnig humanist gaat ook actief om met dat ‘vrij onderzoek’. In dit opzicht vindt hij zich volkomen terug in het begrip zoals ingevuld door de Studiekring Vrij Onderzoek van de VUB: *“Vrij Onderzoek staat voor de oprechte bereidheid om elke wereldbeschouwelijke of morele stellingname te verlaten voor iets nieuws en beter, eens daarvoor sterke rationale argumenten zijn ontdekt. Sterker nog: wie het beginsel van Vrij Onderzoek ter harte neemt, zoekt niet alleen extra bewijs voor hetgeen waarvan men al overtuigd is, maar gaat zelf actief op zoek naar argumenten die zijn eigen wereldbeeld ondergraven, om het - steeds onder voorbehoud - te vervangen door een meer overtuigend alternatief.”*

Merk dus op dat er met vrij onderzoek ook een attitude wordt bedoeld van proactief op zoek gaan naar elementen die je ei-

gen mening, visie, wereldbeeld... kunnen aantasten of zelfs onderuithalen! Dit is een toepassing van de rode draad van ‘het altijd blijven zoeken’ van het vrijzinnig humanisme.

Het principe van vrij onderzoek staat in schril contrast met wetenschapsbeoefening die vertrekt vanuit vooronderstellingen die niet (nooit?) meer in vraag worden gesteld. Die vooronderstellingen kunnen slaan op allerlei zaken. Vaak komt dit erop neer dat een ‘onderzoeker’ zijn beeld van de werkelijkheid in overeenstemming probeert te brengen met zijn veronderstellingen, in plaats van zijn wereldbeeld aan te passen aan de feiten. Een voorbeeld hiervan rond geloof is dat van het ‘creationisme’.

Tegenwoordig heeft ‘vrij onderzoek’ ook meer en meer de connotatie van onderzoek dat vrij of onafhankelijk is van externe druk. Men kan ook de vraag stellen wat dit principe van vrij onderzoek eigenlijk betekent in het dagelijkse leven van een vrijzinnig humanist. Vrijzinnigen zijn toch niet allemaal wetenschappers? Nee, vrij onderzoek beperkt zich niet tot wetenschap en het is ook een ideaal streven. Voor de dagelijkse praktijk vertaalt dit ideaal zich in de volgende houding: een algemene zin voor kritiek, voor scepticisme, een kritische ingesteldheid, een kritische voorzichtigheid ten opzichte van allerlei uitspraken of opvattingen. Die kritische zin leidt ook tot een zekere gereserveerdheid ten opzichte van meningen, opvattingen en oordelen. Anderzijds ook tot zelfkritiek.

De vrijzinnig humanist kan het principe van vrij onderzoek in de praktijk natuurlijk niet altijd en overal zelf toepassen, maar hij is zich hiervan ook bewust. Precies dit inzicht brengt met zich mee dat hij niet te snel uitspraken zal doen of oordelen zal vellen.

Brontekst: boek ‘Vrijzinnig humanisme, een kennismaking en uitdieping’, Peter Algoet
 Bewerking tekst: Lieve De Cuyper

www.vrijzinnigbrugge.be

De Vrijzinnige telefoongids

www.facebook.com/groups/VCDeSleutelbrug

VC BRUGGE de Sleutelbrug

Vrijzinnig Huis | Beenhouwersstraat 1-3 | 8000 Brugge
William Pharasyn | voorzitter
E info@vrijzinnigbrugge.be | T 0495 71 36 27

HUISVANDEMENS

Jeruzalemstraat 51 | 8000 Brugge
E brugge@deMens.nu | T 050 33 59 75

MORELE BIJSTAND

Coördinatie Stuurgroep Morele Bijstand: huisvandeMens
Ziekenhuizen | woon- en zorgcentra

- Campussen Sint-Jan | SFX en de Palliatieve zorgeneheid 'De Vlinder' | T 050 45 27 95
E morele.consulenten@azsintjan.be
Evelyne Jiroflée en Marieke Denolf
- Campus SFX en de Palliatieve Zorgeenheid 'De Vlinder'
T 050 45 16 85
- WZC De Vliedberg en Van Zuylen | T 0471 55 09 85
E morele.consulenten@azsintjan.be | Chantal Wittebolle
- WZC Minnewater | Het Hallenhuis | Ten Boomgaarde
Sint-Clara | Zeven Torentjes | Ter Potterie
T 0478 52 28 67
E nicolas.vermoortele@ocmw-brugge.be
Nicolas Vermoortele

OPVANG Vrijzinnige Dienst voor Pleegzorg

Ruddershove 4 | 8000 Brugge | T 050 32 72 70
Antenne Kortrijk | T 056 22 52 85

HVV BRUGGE 2 | Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging

T 050 37 55 34 | E eliro@telenet.be

HVV BRUGGE 3 | T 050 35 10 86

JAARPLANNING DEADLINES

RESPECTEER DEZE DEADLINES
VOOR HET TOESTUREN VAN GEGEVENS

Editie juli-augustus-september 2015
woensdag 27 mei

Editie oktober-november-
december 2015
woensdag 26 augustus

HVV - OVM BRUGGE Oudervereniging voor de Moraal

E info@ovmbrugge.be | T 050 35 30 97
www.ovmbrugge.be

WF WILLEMSFONDS Brugge en Brugs Ommeland

T 0477 59 17 94 | E katrien.dotselaere@telenet.be
www.willemsfondsbrugge.be

AVF VERMEYLENFONDS Brugge

T 050 35 94 39 | E j.ducazu@scarlet.be

STICHTING VOOR MORELE BIJSTAND AAN GEVANGENEN | T 0494 05 34 81

SOS NUCHTERHEID | T 0477 37 38 65

UPV BRUGGE

Uitstraling Permanente Vorming VUB | T 0475 61 77 24

CGSO BRUGGE

centrum voor geboorteregeling en seksuele opvoeding
Koningin Elisabethlaan 92 | 8000 Brugge
T 050 33 69 70 | E info@cgsobrugge.be
www.cgsobrugge.be

LEIF WEST-VLAANDEREN

Levensende Informatieforum
Koningin Elisabethlaan 92 | 8000 Brugge
T 050 34 07 36 | E leif@levenshuis.be
www.levenshuis.be

BUC BRUGS UNIVERSITAIR CENTRUM

E upv@vub.ac.be | T 02 629 27 50
www.vub.ac.be/UPV